

ind derpaa, med mindre jeg nødes dertil, fordi det er en Slags Indrømmelse, som ogsaa den forrige ærede sidste Taler (B. Christensen) bemærkede — et Slags Indrømmelse af det, som benægtes, af deres Privilegium, af deres Ret til en Slags Erstatning eller Godtgjørelse; og dernæst fordi jeg finder det aldeles uværdigt, baade for Regjeringen og Rigsdagen at nægte Bagerne, naar de ønske det, den Fornægtelse at føre Proces.

Derfor, ligesom jeg har forundret mig derover i mange Aar, saaledes forundrer jeg mig over det i dette Dieblik, at Regjeringen ikke har afgjort denne Sag, ad den administrative Wei. Jeg mener vistnok ikke hermed, at det med Nægtelse af Retten til at søge, hvad man kalder sin Ret ved Domstolene, skulde afgjøres ved et Rescript, enten som det af 1761, hvorved det paa Rescriptsveien allerede for lang Tid siden er blevet afgjort, eller ved noget lignende; men jeg mener kun paa den simpleste Maade, at Regjeringen, som jo vistnok bør sørge for, at Folket i Hovedstaden, og fremfor Alt Fattigfolk, —, at de have Brød til saa godt Kjøb, som det kan leveres, og at de ogsaa have det, om de end ikke have givet sig under Fattigvæsenet; jeg mener simpelthen, at den skulde lufte Porten op for Brødet. Og jeg forundrede mig dobbelt derover for nogle Aar siden; jeg mindes ikke bestemt Aaret, men vi huffe Alle den Vinter, da der ikke var saa megen Brødtrang som Dyrtid paa Brødet her i Kjøbenhavn, da vare der mange, som der Gud ske Lov altid findes mange velgjørende Naturer, som i Hovedstaden gjorde Sammenfud, for at skaffe de Fattige Brød, enten for Intet eller til en lempelig Priis. Alt dette er i sin Orden, naar Portene havde været aabne, naar Priserne paa Brødet vare komne til at staae saaledes, som det efter Priserne paa Kornet i det mindste maatte være. Men nu var det aabenbart, at de, som sammenfjød, at de sammenfjød Pengene i Bagerens Lomme. Ligesom dette er den Udvei, som jeg vil tilraade, saaledes maa jeg ogsaa endnu i Henseende til det saakaldte Privilegium og altsaa i Henseende til den Kjendsgjerning, at de i lang Tid og alt for længe have havt denne Eneret til at bage og sælge

Brødet, bemærke, at det stod jo dog ikke saa ganske alene; der var jo en Tært — paa den ene Side, og en Forpligtelse i det ringeste i lang Tid for Bagerne til at have Forraad af Korn; og altsaa Muligheden var given til, at deres saakaldte Privilegium eller deres Eneret, at den dog ikke skulde blive saa skadelig for Hovedstaden, og frem for Alt for de mindre Velhavende, som den maatte blive, dersom det var overladt til Bagerne selv at bestemme Priserne. At dette ikke synderlig hjalp, det er vistnok; og det er heller ikke vanskeligt, at finde Grunden, hvorfor dette ikke hjalp; men jeg skulde mene, at naar Regjeringen efterat være kommen til den Overbeviisning, at det ikke hjalp, at det ikke dannede den Modvægt, som det skulde danne, at Regjeringen, naar den ophævede det, da ogsaa er aldeles besjætt til at ophæve den Eneret, som ikke paa nogen Maade er i Samklang med det almindelige Bedste. Derfor, isald der nødvendigt skal komme et Lovforslag som dette, da skal jeg forbeholde mig at stille et Endringsforslag, hvorved det kom til at hedde i Lovudkastets første Linie: „Fra 1ste Januar 1851“, istedetfor „fra 1ste Januar 1860“, og at hele Slutningen af Lovforslaget faldt bort, saaledes, at det simpelt hen kun blev det, at Privilegiet er ophævet.

J. C. Larsen: Den ærede Forsamling vil have bemærket, at det Andragende fra Gierne af de privilegerede Bagergaarde her i Staden, som jeg efter de Vedkommendes Anmodning har tilladt mig at forelægge Thinget, og som er bleven omdeelt i trykte Exemplarer til de Herrer Rigsdagsmænd, hidrører ikke fra Bagerlauget eller fra Bagerne som saadanne; men fra Gierne af de privilegerede Bagergaarde som Eiendomsbestjedere. Det vil af Underkrifterne paa dette Andragende sees, at omtrent $\frac{1}{4}$ af disse Bagergaarde eies af Andre, end Bagere; een af dem tilhører endog en særlig Mængde her i Staden. Retsforholdet, hvorom her handles, har nemlig bestaaet saaledes, at der vel til at drive Bagermærking behøvedes personlig Berettigelse eller Borgerkab som Bagermester, men at Bagerie ikke kunde drives uden i en af de bestemte, til et vist Antal fastsatte, Bagergaarde, og disse kunde derhos ikke blot erhverves af Bagere,